

**SVENSKA TEATERN;
NÅGRA
ANTECKNINGAR**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649115129

Svenska teatern; några anteckningar by Nils Edvard Personne

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

NILS EDVARD PERSONNE

**SVENSKA TEATERN;
NAGRA
ANTECKNINGAR**

SVENSKA TEATERN
VII
UNDER KARL JOHANSTIDEN

1835—1838

NÅGRA ANTECKNINGAR AF
NILS PERSONNE

STOCKHOLM
WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

ISAAC MARCUS BOKTH.-AKTIEBOLAG
STOCKHOLM
1925

PN

2771

P4

Ed. 7

INNEHÅLL.

KUNGLIGA TEATERNS VERKSAMHET UNDER PRESIDENTEN PER WESTERSTRANDS STYRELSE

	Sid.
Om Kungliga teatern och dess styrelse i Göteborgs Dagblad augusti 1835	7
Kungliga teaterns repertoar under spelåret 1835—1836.	10
Andrea Kretzmer	14
Konungens återkomst till Stockholm 19 oktober.	18
Galaspektaklet 2 november.	22
Schillers "Fiesco".	28
Kungliga teaterns personals uppvaktning för konungen	31
Hofsångaren Bergs konsert	32
Reprisen af Glucks "Armide"	33
Kullbergs "Svenskarne i Neapel"	35
Elise Frösllinds och Charlotte Eriksons återinträde vid Kung- liga teatern	39
Ducanges "Diamanten"	40
Hofkapellisterna Bocks och Gehrmans konsert.	44
Karolina Lithanders konsert	46
Aubers "Den stumma".	48
Karolina Bocks recett	53
Lars Kinmansons recett.	54
Sällströms återuppträdande	55
Hugos "Angelo Malipieri"	56
Elise Frösllinds recett.	59
Dramatiska artisternas gästspel i Finland.	63
Kungliga teaterns repertoar under spelåret 1836—1837.	66
Dramatiska scenens verksamhet hösten 1836	67
Lyriska scenens verksamhet hösten 1836	74
Hérolds "Duellen"	76
Schillers "Orleanska jungfrun"	79
Lars Hjortsbergs afgång från andre departementschefsbefatt- ningen	87
Bayards "Pariserpojken"	88
Gläfers "Örnnästet"	93

	Sid.
Verksamheten varen 1837	94
Reprisen af "Hamlet"	99
Adams "Alphyddan"	108
Sofia Sevelins afskedsrecett	110
Mozartkonserten 10 juni	112
Elise Frösslinds recett	114
Dagligt Allehandas artikel augusti 1837 om Kungliga teatern och dess styrelse	115
Kungliga teaterns repertoar under spelåret 1837—1838	117
Rifauts "Förposten"	122
Henriette Widerberg och hennes afskedsrecett	123
Emilie Högquist intime	129
"Gustaf Adolph i München"	134
Tvenne små komedier af Scribe	137
Johan Berwalds konsert	141
Reprisen af "Hernani"	143
Reprisen af "Don Juan"	145
Anders Selinder	147
Kungliga teaterns balett	152
Heinrich Springers gästspel	156
Bayards "Den giriges dotter"	161
Hérolts "Zampa"	163
Societetspektakel på hofvet	166
Jenny Lind såsom Agatha	167
Henriette Widerbergs återuppträdande	172
Schillers "Don Carlos"	173
Konserten 5 maj	179
Heinrich Wolffs konsert	180
Reprisen af "Axel och Valborg"	180
Reprisen af "Drottning Christina"	183
Presidenten Westerstrands afsked	186
Ole Bulls konserter	187
Anmärkingar och tillägg	193
Personregister	199
Skådespelsregister	209
Illustrationsregister	215
Rättelser till sjätte och sjunde delarna	216

Per Westerstrand. Efter teckning af Maria Röhl.

Några dagar innan Kungliga teatern började sin verksamhet under spelåret 1835—1836, förekom ånyo en svartmålning af dess dåvarande bedröfliga tillstånd, denna gång i Göteborgs Dagblad, som 19 augusti innehöll följande skarpa artikel. "Hvem påminner sig ej det fleråriga skrän i alla liberala blad, med hvilket grefve Puke förföljdes under den tid han förestod teaterdirektörsämbetet? Fanns någon smädelse nog grof, att den ej mot honom uppiktades och användes? Var det ej som hade rikets välfärd fordrat hans afsättande, och påstodo icke de liberala bladen vid hans första deficit, att han ovillkorligen skulle

betala balansen själf? — Är teatern bättre förvaltad nu? Alla uppgifter från Stockholm genom resande och bref sammanstämman däri, att teatern aldrig befunnit sig på en lägre punkt och i ett bedröfligare skick än just nu; att de första talanger blifvit aflägsnade, de sämsta stycken gifna, skulden fördubblad, o. s. v. Och likväl tåga de liberala bladen; ja, de till och med berömma en sådan förvaltning! Var det, därför att grefve Puke var af börd och herr Westerstrand är ofrälse, som den förre smädades? Eller var det, emedan grefve Puke ansågs stå väl hos H. Exc. herr grefve Brahe som han skulle vara ett ständigt mål för publicisternas förföljelse? Eller var det, emedan hans begrepp om ämbetsmannavärde icke tillät honom göra uppvaktningar hos Argus, Aftonbladet, Allehanda och Stockholmsposten, som dessa sökte hämnas? Alla dessa skäl äro lika föraktliga, och vi beklaga verkligen Aftonbladet och konsorter, att de ej kunna framdraga några andra till bevis, att den nuvarande teaterstyrelsen sköter bättre sitt kall än grefve Puke. — Grefve Puke lät uppföra Öhlenslägers 'Axel och Valborg', Müllners 'Die Schuld', Voltaires 'Cæsars död', Jouys 'Sulla', m. fl. andra goda stycken t. ex. Delavignes 'Giftermål på gamla dagar', som ensam är mera värd än alla de dramatiska ohyggligheter eller uselheter, som den senare direktionen uppdukat, såsom 'Röfvarbandet', 'Banditbruden', 'Hofnarren', 'Fostersonen', 'Putsmakaren' o. s. v. Grefve Puke skänkte allmänheten Mozarts 'Cosi fan tutte', Righinis 'Befriade Jerusalem', Rossinis 'Tankred', m. fl., hvaremot den nuvarande styrelsen begåfvat musikälskare med 'Falska Catalani', 'Vandrande

studenten', 'Konstnärslifvet', o. s. v. För att bereda besparing, såsom det heter, har nuvarande styrelse aflägsnat från skådebanan största delen af dess mest förtjänta sujetter. Detta är hårdt; men männe dock däraf någon besparing uppstått? Alldeles icke. Skulden ökar sig med hvar dag och är större än den någonsin varit. (Efter att ha talat om öfverste Törner och teaterns skulder, fortsätter tidningen.) Saken har en ganska allvarsam sida. Det är för det stora allmänna likgiltigt, om teatern i Stockholm styres af Per eller Pål, om den går väl eller illa, eller om den ens går alls, men det är ingalunda likgiltigt, om den allmänna yttranderättens organer påtagligen missbruka tryckfriheten för att smäda ämbetsmän, som icke äro dem behagliga, under det de smickra andra, som vunnit deras tycke. Då ingen enda af hufvudstadens många tidningar, vare sig af partiskhet eller feghet, vågat fästa uppmärksamheten på detta förhållande, hafva vi trots oss pliktiga göra det.»

Artikeln väckte naturligtvis stort uppseende och hade den för Kungliga teatern otrefliga följden, att ett par af de utpekade tidningarna, för att visa, det de ej förtjänade ifrågavarande klander, slog om och anföllo Westerstrand på det mest hänsynslösa sätt. I synnerhet Allehanda utöste sin vredes skälar och häcklade allt, både hvad som gjordes och icke gjordes, både när det kunde vara berättigadt, och när det uppenbarligen var orättvist.